

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 8.4.2011
KOM(2011) 186 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Průběžné hodnocení společného programu Eurostars

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Průběžné hodnocení společného programu Eurostars

1. SOUVISLOSTI

Cílem společného programu Eurostars je podpora malých a středních podniků provádějících výzkum a vývoj, a to spolufinancováním jejich tržně orientovaných výzkumných projektů a vytvořením nezbytného právního a organizačního rámce. Tento společný program je založen na rozsáhlé evropské spolupráci mezi členskými státy v oblasti aplikovaného výzkumu a inovací v jakékoli oblasti technologií či průmyslu. Tento program provádějí všechny¹ členské státy EU a 6 zemí přidružených k sedmému rámcovému programu² v rámci subjektu Eureka, což je evropská mezivládní organizace, která je pověřena podpůrnými činnostmi v oblasti výzkumu a vývoje v rozvinuté fázi připravenosti ke komerčnímu využití³.

Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady ze dne 9. července 2008 se EU rozhodla podílet se na financování programu Eurostars⁴ s příspěvkem ve výši až 100 milionů EUR na období 2008–2013⁵, což odpovídá maximálně jedné třetině skutečných příspěvků členských států a dalších zúčastněných zemí. Za provádění programu a za přijetí, přidělení a sledování finančního příspěvku EU odpovídá sekretariát organizace Eureka.

Výše uvedené rozhodnutí (dále jen „rozhodnutí o Eurostars“) je založeno na článku 185 SFEU (bývalý článek 169 Smlouvy o ES), který při provádění víceletého rámcového programu umožňuje koordinovat výzkumné programy členských států prostřednictvím procesu dobrovolné integrace mezi členskými státy, který zahrnuje vědecké, řídicí a finanční aspekty.

V rozhodnutí o Eurostars odkazuje Parlament a Rada zejména na význam malých a středních podniků pro evropský růst a konkurenceschopnost, na nutnost, aby členské státy a Komise zvýšily účinnost a doplňkovost vnitrostátních a evropských programů podpory malých a středních podniků⁶, na význam podpory průmyslových inovací (včetně vazeb s organizací Eureka, zejména s ohledem na malé a střední podniky) a na význam koordinace vnitrostátních programů pro rozvoj Evropského výzkumného prostoru (EVP).

¹ Program Eurostars původně zahrnoval 26 členských států. Poté, co se v říjnu 2010 k programu Eurostars připojila Malta, se jej účastní všechny členské státy EU.

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1). Přidruženými zeměmi jsou Chorvatsko, Island, Izrael, Norsko, Švýcarsko a Turecko.

³ EUREKA byla zřízena konferencí ministrů 17 zemí a členy Komise Evropských společenství na zasedání v Paříži dne 17. července 1985.

⁴ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 743/2008/ES ze dne 9. července 2008 o účasti Společenství v programu výzkumu a vývoje prováděném v několika členských státech a zaměřeném na podporu výzkumu a vývoje prováděného malými a středními podniky (Úř. věst. L 201, 30.7.2008, s. 58).

⁵ Příspěvek EU pochází z rozpočtu 7. RP přiděleného na „Výzkum ve prospěch malých a středních podniků“ ve zvláštním programu „Kapacity“.

⁶ Závěry Rady ze zasedání ve dnech 25. a 26. listopadu 2004.

Ve svém nedávném sdělení o stěžejní iniciativě Unie inovací⁷, která byla přijata v rámci nové strategie EU pro růst „Evropa 2020“⁸, potvrdila Komise význam malých a středních podniků, zejména podniků s velkým potenciálem růstu, které jsou schopny přeměnit snadno výsledky na nové výrobky a služby. Tyto podniky představují páteř evropského hospodářství a významně přispívají k jeho konkurenceschopnosti a růstu. Byl přijat jednoznačný závazek navrhnout programy EU pro výzkum a inovace, které malým a středním podnikům zajišťují jednoduchý přístup a větší zapojení. V zájmu dosažení tohoto cíle poukázala Komise rovněž na nutnost dalšího využívání partnerství s agenturami členských států, zejména na základě zkušeností s iniciativou Eureka Eurostars.

Evropská rada se důrazně přimlouvala za zjednodušení nástrojů EU pro financování výzkumu a inovací, včetně nástrojů pro malé a střední podniky⁹. Stávající evropské prostředí pro podporu malých a středních podniků je velmi roztržité a Evropská komise v současnosti přehodnocuje celkový přístup. Evropská rada uznala význam malých a středních podniků při podpoře inovací v Evropské unii a vyzvala Komisi, aby přezkoumala vhodnost programu inovačního výzkumu pro malé podniky jako součást celkového posouzení, jehož cílem je uspokojení potřeb rychle rostoucích inovativních společností prostřednictvím tržně orientovaného přístupu.

V přezkumu rozpočtu¹⁰ bylo navrženo, aby celá sada nástrojů EU pro výzkum a inovace fungovala společně v rámci společného strategického rámce pro financování výzkumu a inovací¹¹, což je koncepce, kterou podpořila Evropská rada v zájmu zvýšení účinnosti financování výzkumu a inovací na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU a která umožní bezproblémové financování v celém inovačním systému a racionalizaci nástrojů s vyloučením možných duplicit.

V rozhodnutí o Eurostars se vyžaduje průběžné hodnocení po dvou letech od zahájení programu. Toto hodnocení provedla skupina nezávislých odborníků (dále jen „skupina“), jíž předsedala paní Laperrouze, bývalá poslankyně Evropského parlamentu a místopředsdkyně výboru ITRE.

Na základě rozsáhlé dokumentace, případových studií, zpráv jednotlivých zemí a pohovorů s malými a středními podniky a zúčastněnými stranami poskytuje průběžná hodnotící zpráva (dále jen „zpráva“) analýzu hlavních (operativních a strategických) aspektů programu Eurostars a doporučení pro blízkou i vzdálenější budoucnost. Skupina posoudila zejména pokrok dosažený při plnění hlavních cílů programu Eurostars spočívajících v podpoře malých a středních podniků provádějících výzkum a vývoj a ve sladění a synchronizaci vnitrostátních výzkumných a inovativních programů.

Tato zpráva předkládá názory Komise na hlavní doporučení uvedená odborníky.

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020 Unie inovací“, KOM(2010)546 v konečném znění ze dne 6.10.2010.

⁸ Sdělení Komise ze dne 3.3.2010 EVROPA 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (KOM(2010)2020 v konečném znění).

⁹ Závěry Evropské rady ze dne 4. února 2011.

¹⁰ „Přezkum rozpočtu EU“ – KOM(2010)700.

¹¹ Zelená kniha „Učiňme z problémů výhody: na cestě ke společnému strategickému rámci pro financování výzkumu a inovací v EU“, KOM(2011)48.

2. PRŮBĚŽNÉ HODNOCENÍ PROVEDENÉ SKUPINOU NEZÁVISLÝCH ODBORNÍKŮ: PŘIPOMÍNKY KOMISE

Podle čl. 13 odst. 2 rozhodnutí o Eurostars by se průběžné hodnocení mělo týkat pokroku dosaženého při plnění cílů stanovených v příloze 1 rozhodnutí o Eurostars; zahrnovat doporučení nejvhodnějších způsobů dalšího posílení vědeckého řízení a finanční integrace, vyhodnotit přístup, jaký mají malé a střední podniky provádějící výzkum a vývoj ke společnému programu Eurostars, a posoudit kvalitu a účinnost jeho provádění.

Zpráva skupiny se vztahovala na všechny tyto aspekty a obsahovala významný počet skutečností, připomínek a doporučení. Komise pokládá celou zprávu¹² za nedílnou součást průběžného hodnocení stanoveného v čl. 13 odst. 2. Komise proto v následujících odstavcích vyzdvihne pouze nejdůležitější zjištění/doporučení týkající se dalšího postupu, na něž se zaměří její připomínky.

2.1. Pokrok programu Eurostars při plnění cílů

2.1.1. *Potřeba programu Eurostars*

Skupina navrhla, aby v souladu s hlavním cílem uvedeným v příloze 1 rozhodnutí o Eurostars byla oslovena cílová skupina evropských malých a středních podniků provádějících výzkum a vývoj a aby tato skupina představovala z hlediska strany poptávky udržitelný segment. Zdá se, že se program se zvláštní kombinací charakteristik zabývá skutečnými potřebami malých a středních podniků provádějících výzkum a vývoj a že přilákal vysoký počet žádostí, přičemž počet způsobilých projektů převýšil původní přidělené rozpočtové prostředky. Skupina se domnívá, že se s ohledem na otevřený přístup k inovacím, který se rychle stává běžnou praxí, a uznávaný význam výzkumu a vývoje pro výkonnost malých a středních podniků bude pravděpodobně zvyšovat požadavek na mezinárodní spolupráci malých a středních podniků v oblasti výzkumu a vývoje. Skupina proto doporučuje, aby *program Eurostars pokračoval i po roce 2013* a aby *v další verzi programu Eurostars Evropská komise připravila návrh na zvýšení rozpočtu pomocí doložek o pružnosti s cílem reagovat na rostoucí poptávku.*

Komise vítá silný zájem malých a středních podniků o program Eurostars. Bude důležité zjistit, zda je tato úroveň poptávky zachována a zda jsou země, které se účastní programu Eurostars, schopny tuto poptávku uspokojit. V současnosti se již většina zúčastněných malých a středních podniků podílí na mezinárodním výzkumu, jak je objasněno v bodě 2.3. Lze se ptát, zda tyto podniky představují plánovanou cílovou skupinu. Diskuse o budoucích přidělených rozpočtových prostředcích na program Eurostars by se měly uskutečnit na základě dalšího vývoje programu a případně v celkovém kontextu budoucího společného strategického rámce pro financování výzkumu a inovací a závěrů Evropské rady ze dne 4. února 2011.

2.1.2. *Socio-ekonomický dopad programu Eurostars*

Program Eurostars je poměrně nový, doposud proto bylo dokončeno jen několik málo projektů. Jak skupina uznala, je při neexistenci konkrétních údajů, z nichž je většina shromažďována na konci projektu, velmi obtížné provést kvalitativní posouzení dopadu

¹² Zpráva zveřejněna na http://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=fp7-evidence ve složce „Other FP7 Panel Evaluations“

prostřednictvím měření týkajících se doplňkovosti projektů (doplňkovost z hlediska vstupů, výstupů a chování).

Přesný odhad doplňkovosti vyžaduje použití vhodných metod, pro něž jsou zapotřebí konkrétní údaje, které skupina uvedla ve svých doporučeních a jež mají shromažďovat sekretariát organizace Eureka a vnitrostátní orgány pro financování.

Komise vítá doporučení týkající se ukazatelů dopadu a potřebných údajů, jež by měly vést k lepšímu posouzení dopadu projektů, který vytváří program Eurostars. Komise sekretariát organizace Eureka vybízí, aby vypracoval zmíněné ukazatele a shromažďoval tyto údaje, aniž by však malým a středním podnikům uložil v souvislosti s podáváním zpráv příliš velkou zátěž. Komise je vezme v úvahu při závěrečném hodnocení, které se podle rozhodnutí o Eurostars uskuteční v roce 2013. V této době bude zásadní dospět k plnému pochopení dopadu programu Eurostars na činnost zúčastněných malých a středních podniků.

2.1.3. *Financování způsobilých projektů*

S ohledem na zdroje programu Eurostars pro období do roku 2013 skupina poznamenala, že finanční prostředky, které jsou k dispozici pro každou výzvu, nepostačují k financování všech projektů, které dosáhly prahové hodnoty při hodnocení. Skupina doporučuje, aby *Evropská komise a členské státy poskytly dostatečné finanční prostředky, aby bylo možno financovat větší počet projektů, které dosáhly prahové hodnoty při hodnocení.*

Komise s tímto doporučením souhlasí, jelikož umožní financovat všechny nejlepší projekty na základě zásady společného fondu. Jak je uvedeno v rozhodnutí o Eurostars, „přidělení finančních prostředků z příspěvku Společenství a z vnitrostátních rozpočtů vyčleněných pro vybrané projekty Eurostars bude probíhat podle umístění v pořadníku“. Vzhledem ke způsobu fungování stávajícího (necentralizovaného) modelu financování se však jeví jako nepravděpodobné, že by zvýšení rozpočtu vedlo ke stejnému zvýšení počtu financovaných projektů. Toho lze dosáhnout pouze tehdy, pokud země, které se účastní programu Eurostars, zajistí dostatečné financování všech nejlépe hodnocených projektů. Komise podotýká, že stávající údaje o finančních prostředcích skutečně příslibených vnitrostátními orgány pro financování ukazují, že až dosud byla využita pouze malá část rozpočtu. Je třeba zohlednit rovněž aspekty dopadu současné finanční krize na dostupnost financování v mnoha členských státech.

Komise proto navrhuje zvážení alternativních řešení, jako je zpřísnění kritérií pro hodnocení projektů, jak navrhuje skupina, nebo přerozdělení rozpočtu z budoucích výzev na stávající výzvy s možností přesouvat nevyužitý rozpočet z roku na rok.

2.2. **Posílení vědecké, řídicí a finanční integrace**

Skupina uvedla, že z koncepčního hlediska vykazuje program Eurostars náležitou úroveň integrace vnitrostátních programů ve všech třech aspektech (vědecká, řídicí a finanční), a to vytvořením hlavních orgánů a postupů, jak se uvádí v rozhodnutí.

K dosažení požadované úrovně integrace na úrovni provádění jsou však zapotřebí další zlepšení, zejména v těchto oblastech: harmonizace míry financování a pravidel financování v jednotlivých členských státech, synchronizace a zkrácení doby do uzavření smlouvy

a harmonizace postupů při podávání zpráv. Těmito aspekty, které jsou hlouběji spojené s prováděcími/operativními aspekty programu Eurostars, se blíže zabývá bod 2.4.

Skupina doporučuje zabývat se těmito důležitými záležitostmi a *vypracovat plán s měřitelnými mezníky s cílem usnadnit monitorování a provádění procesu integrace a vytvořit stálou pracovní skupinu pro výměnu osvědčených postupů.*

V zájmu dalšího urychlení procesu integrace Komise s doporučením skupiny souhlasí. Komise vyzývá země účastníci se programu Eurostars, aby vzaly cíl společného programu Eurostars týkající se integrace v úvahu prostřednictvím větší harmonizace a zjednodušení pravidel způsobilosti pro financování a sladění postupů při financování a vyplácení finančních prostředků.

Skupina mimoto určila a objasnila další „oblasti ke zlepšení“ (uvedené níže), které Komise pokládá za zásadní pro úplný a dlouhodobější úspěch programu, což je samotnou podstatou programu Eurostars.

2.2.1. Dodržování pravidel programu Eurostars: společná kritéria způsobilosti a podepsané dvoustranné dohody

Aniž by se skupina vyjádřila k jednotlivým zemím, poukazuje na to, že *by kritéria způsobilosti programu Eurostars měla být ve všech zúčastněných zemích uplatňována jednotně. Žádná země by neměla mít možnost uložit podmínky způsobilosti, které překračují kritéria způsobilosti programu Eurostars. Skupina rovněž doporučuje, aby všechny vnitrostátní orgány pro financování podepsaly se sekretariátem organizace Eureka dvoustranné dohody*¹³.

Komise toto doporučení pro sekretariát organizace Eureka a země účastníci se programu Eurostars plně schvaluje. Dokončení procesu podepisování zbývajících dvoustranných dohod je prioritní záležitostí. Mělo by být zajištěno, aby byla kritéria způsobilosti programu Eurostars nezbytnou a dostačující podmínkou pro financování jakéhokoli zúčastněného projektu v kterékoli ze zúčastněných zemí. Dodržování pravidel programu Eurostars je zásadní pro úplné uvolnění vysokého potenciálu programu, posiluje jeho dlouhodobější věrohodnost a usnadňuje proces integrace. Rozhodnutí o Eurostars předpokládá dodržování společného souboru kritérií a společného souboru pravidel pro financování vybraných projektů, které jsou součástí společného pořadníku podle stanoveného pořadí. Komise zdůrazňuje, že v zájmu dlouhodobé úspěšnosti programu je nutné tomuto závazku plně dostát.

2.2.2. „Virtuální společný fond“

Program Eurostars zahájil programy založené na modelu financování v podobě „virtuálního společného fondu“, což znamená, že země a regiony provádějí platby pro své vlastní účastníky při uplatnění stávajících vnitrostátních pravidel a zásady „přiměřené návratnosti“. Podle dohody o pověření by však měl sekretariát ve střednědobém horizontu navrhnout konkrétní opatření k dosažení pokroku směrem ke „skutečnému společnému fondu“ jako součásti procesu finanční integrace.

¹³ Dosud nebylo podepsáno sedm dvoustranných dohod.

Skupina se domnívá, že virtuální společný fond je vhodnou organizační zásadou pro financování činnosti v rámci programu Eurostars. Podotýká však rovněž, že pokud jedna zúčastněná země překročí vyhrazený rozpočet, může to mít nepříznivý dopad na všechny následné projekty s účastníky, kteří požadují finanční prostředky od této země.

Skupina doporučuje, aby byl *program Eurostars nadále organizován podle zásady „virtuálního společného fondu“*. *Doporučuje se však rovněž, aby společný program Eurostars experimentoval s přístupem spočívajícím v přidělení 10 % celkových vyčleněných finančních prostředků do skutečného společného fondu, který se použije k financování projektů s dostatečně vysokým ohodnocením, u nichž hrozí, že nebudou financovány kvůli komplikacím na úrovni jednotlivé země.*

Komise uznává přednosti „virtuálního společného fondu“ v této fázi programu Eurostars. Existuje však obava, že by další používání „virtuálního společného fondu“ jako modelu financování mohlo vést k nevyvážené míře úspěšnosti mezi jednotlivými zeměmi účastnicími se programu Eurostars v závislosti na dostupnosti vnitrostátních finančních prostředků, zatímco program by měl zajistit „rovné příležitosti“ pro malé a střední podniky ve všech zemích a vycházet plně ze zásady excellence.

Jak již bylo uvedeno při přijetí společného výzkumného a rozvojového programu v regionu Baltského moře (BONUS) založeného na článku 185 SFEU (bývalý článek 169 Smlouvy o ES), ačkoliv „skutečný společný fond“ není cílem sám o sobě, je jedním z prostředků, jak zaručit excelenci a finanční závazek členských států pro všechny iniciativy, které jsou spojeny s přeshraničním financováním a spoluprací, což je i nadále zásadní pro dosažení pokroku při uskutečňování Evropského výzkumného prostoru.

Komise proto souhlasí s doporučením vyzkoušet takovýto částečný přístup založený na „skutečném společném fondu“, přičemž toto testování by mělo být dokončeno do roku 2013. Komise sekretariát organizace Eureka vyzývá, aby za tímž účelem navrhl jiná příslušná opatření. To je v souladu se zásadou, že se v případě iniciativy podle článku 185 vyžaduje úplný závazek (finanční i politický) členských států, který je nezbytnou podmínkou pro získání evropských finančních prostředků.

2.3. Přístup malých a středních podniků provádějících výzkum a vývoj k programu Eurostars

Na základě důkladné analýzy, zejména s pomocí údajů z průzkumu u zaregistrovaných žadatelů o podporu z programu Eurostars¹⁴ a zjišťování o inovacích ve Společenství¹⁵, dospěla skupina k závěru, že program Eurostars je snadno dostupný a že jeho pravidla jsou pro žadatele srozumitelná, náklady na podání žádosti jsou přiměřené a používání dostupných nástrojů je snadné.

Zdá se, že program přitahuje především malé a střední podniky, které se již podílejí na mezinárodní spolupráci. Ačkoliv se zdá, že program má vysoký potenciál, pokud jde

¹⁴ Sekretariát organizace Eureka zahájil v květnu 2010 průzkum u zaregistrovaných žadatelů o podporu z programu Eurostars, který oslovil 3182 subjektů zaregistrovaných mezi uzávěrkou 1 až uzávěrkou 3. Odpověď poskytlo 442 zaregistrovaných subjektů. Výsledky průzkumu byly poskytnuty skupině odborníků.

¹⁵ Skupina využila různé vlny sběru dat pro zjišťování o inovacích ve Společenství.

o usnadnění mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje, zejména s využitím předchozích zkušeností, existují jen malé důkazy o nových vztazích, dopad na vytváření nových partnerství je proto omezený.

Skupina doporučuje, aby *sekretariát organizace Eureka a koordinátoři vnitrostátních programů organizace Eureka do roku 2013 usilovali o větší oslovení malých a středních podniků, které nemají předchozí mezinárodní vazby.*

Komise s tímto doporučením souhlasí vzhledem k tomu, že program Eurostars má podle očekávání doplnit možnosti, které malým a středním podnikům nabízejí stávající nástroje při provádění mezinárodního výzkumu, a vzhledem ke skutečnosti, že pro úspěšný dopad programu je rozhodující zásada transparentnosti, která by měla být plně dodržována.

Komise sekretariát organizace Eureka a země účastníci se programu Eurostars vyzývá, aby se zabývaly tímto problémem a našly způsoby, jak přilákat nové malé a střední podniky zajištěním větší dostupnosti a transparentnosti programu. V budoucnu by měla být prvořadá pozornost věnována rovněž zaměřením se na malé a střední podniky s požadovaným profilem místo na získání většího počtu malých a středních podniků.

Komise bude usilovat o usnadnění vzájemného působení a vytváření synergií s ostatními iniciativami EU podporujícími vytváření sítí mezi potenciálními předkladateli projektů, včetně nových malých a středních podniků podílejících se na mezinárodním výzkumu.

2.4. Kvalita a účinnost provádění programu Eurostars

Jak se předpokládá v režimu nepřímého centralizovaného řízení, sekretariát organizace Eureka, který jedná jako specializovaná prováděcí struktura, je zcela pověřen řízením a operativním/finančním prováděním programu Eurostars. Ve své analýze jednotlivých činností při provádění programu (výzvy, hodnocení, financování, řízení projektů, monitorování) má skupina za to, že proces funguje poměrně hladce. Skupina však určila několik oblastí, v nichž je možné zlepšení a které souvisí především s postupem hodnocení: skupina zjistila zjevné složitosti za prvé v přidělování vnitrostátních finančních prostředků projektům a za druhé ve sjednávání smluv mezi úspěšnými žadateli a vnitrostátními orgány pro financování.

2.4.1. Postup centrálního hodnocení

Při hodnocení se používá dvoufázový postup: první posouzení technickými odborníky a druhé posouzení nezávislou hodnotící skupinou, která stanoví rovněž celkové pořadí návrhů.

Co se týká technických odborníků, skupina doporučuje, aby sekretariát organizace Eureka přijal potřebná opatření s cílem dosáhnout do konce roku 2013 *zvýšení jejich počtu, avšak při zachování vysoké úrovně odborných znalostí a lepší rovnováhy technických odborných znalostí a znalostí trhu v rámci skupiny odborníků spolu s vyváženějším zeměpisným zastoupením odborníků ze všech zúčastněných zemí.*

S ohledem na nezávislou hodnotící skupinu skupina doporučuje, aby *bylo členům nezávislé hodnotící skupiny přiděleno více času na přesnější analýzu návrhů, které mají být*

vyhodnoceny, a předkladatelům projektů a technickým odborníkům by měla být poskytována přesnější a systematictější zpětná vazba.

Jak se ve zprávě správně uvádí, úspěch programu Eurostars závisí na hodnověrnosti celého postupu hodnocení. V tomto ohledu jsou obzvláště významné tři aspekty: nestrannost, kvalita a včasnost.

Komise s výše uvedenými doporučeními plně souhlasí. Odborníci musí mít zejména potřebné odborné znalosti, aby mohli posoudit rovněž socio-ekonomický dopad projektů, což je jeden ze zvláštních znaků programu Eurostars.

Komise připomíná, že transparentnost celého postupu je hlavní zásadou, na níž je založeno rozhodnutí o Eurostars. Proto plně souhlasí s požadavkem skupiny, aby se zvýšila kvalita zpětné vazby, kterou hodnotitelé poskytují žadatelům.

Komise sekretariát organizace Eureka vybízí, aby podnikl potřebná opatření ke zvýšení kvality hodnocení, a to počínaje u náboru a výběru odborníků, například pomocí uživatelsky přívětivějšího odkazu na žádost o jmenování odborníkem na veřejných internetových stránkách programu Eurostars a prostřednictvím mobilizace koordinátorů vnitrostátních programů organizace Eureka za účelem plnění těchto úkolů.

2.4.2. Decentralizované financování – doba do uzavření smlouvy

Druhý soubor operativních doporučení, která mají být provedena do roku 2013, se týká postupu financování, v němž je hlavním aktérem vnitrostátní úroveň. Skupina zjistila, že se postup provádění mezi jednotlivými zeměmi značně liší. Je důležité, aby program Eurostars dosáhl vysoké úrovně harmonizace mezi jednotlivými zeměmi v zájmu homogenních operativních výsledků a celkově vyšší účinnosti programu. Jakmile byl návrh vybrán k financování, začíná fáze vyjednávání mezi každým žadatelem a jeho vnitrostátním orgánem pro financování. Skupina tuto fázi označila za nejsložitější.

Skupina se domnívá, že by pro všechny účastníky programu Eurostars mělo být i nadále jednou z hlavních priorit zkrácení doby do uzavření smlouvy (která je vymezena jako doba mezi datem uzávěrky výzvy a datem podpisu grantové dohody), a zúčastněné země se vyzývají, aby zavedly potřebná opatření.

Skupina navrhuje rovněž možná opatření ke zkrácení doby do uzavření smlouvy: *dřívější finanční posouzení na vnitrostátní úrovni; sledování a jednání s „pomalejšími“ zeměmi ze strany sekretariátu; společné a přísnější lhůty pro podpis dohody o konsorciu a grantové dohody.*

Komise s výše uvedenými doporučeními souhlasí a země účastníci se programu Eurostars vybízí, aby co nejvíce urychlily postupy ve vnitrostátních správních orgánech. Cílem, jenž se předpokládá v dohodě o pověření¹⁶ uzavřené mezi Evropskou komisí a sekretariátem organizace Eureka, je do poloviny programu podepsovat jednotlivé grantové dohody s účastníky projektů nejpozději do 6 měsíců od data uzávěrky. Komise plně sdílí názor skupiny a sekretariát vybízí, aby

¹⁶ Dohoda o pověření týkající se společného programu Eurostars (30-CE-0270684/00-14) ze dne 19. června 2009 uzavřená mezi Evropskou komisí a sekretariátem organizace Eureka AISBL.

pokračoval ve svém úsilí při sledování doby do uzavření smlouvy a určování osvědčených postupů.

3. ZÁVĚRY

V prvních letech prokázal program Eurostars náležitý potenciál jako program, který je zajímavý pro malé a střední podniky provádějící výzkum a vývoj a který je podporuje v inovacích. Komise bude proto stávající program podporovat podle plánu až do roku 2013.

S ohledem na to, že program byl zahájen teprve v roce 2008, je třeba dále zlepšit jeho operativní výsledky. V této souvislosti je hlavním opatřením k zajištění úspěšnosti podstatné zkrácení doby do uzavření smlouvy.

Z širšího hlediska je třeba posílit proces integrace vnitrostátních zúčastněných programů. Sekretariát organizace Eureka a země účastníci se programu Eurostars by proto měly zvýšit úsilí o urychlení harmonizace vnitrostátních pravidel při plném dodržování kritérií způsobilosti a hodnocení a příslušných postupů v rámci programu Eurostars.

Komise se bude aktivně podílet na jednáních o možném navázání na stávající program Eurostars v rámci příštího programového období, aniž by byla dotčena příprava společného strategického rámce pro financování výzkumu a inovací a víceletého finančního rámce EU s přihlédnutím k širším politickým souvislostem stěžejní iniciativy Unie inovací a závěrům Evropské rady ze dne 4. února 2011.